

SEVERSKÉ LISTY 6/86

BOX 56, S-59700 ÅTVIDABERG, SVERIGE, POSTGIRO: 66 41 21-1

Důkaz sovětského způsobu dikuse - Světový mírový kongres v Kodani

Kongres byl pořádán 16.-20. října prosovětskou Světovou radou míru. Sešlo se na 2 500 delegátů. Československá delegace byla vedena Fr. Trávníčkem a čítala 40 lidí, sovětská 50. K tomu je potřeba přičíst tlumočníky, zvukaře, novináře, umělce, fizly aj. Ze západních zemích to byly především prosovětské organizace všeho druhu. Neúčast velké části západoevropského mírového hnutí byla zřetelná. Zelení z SRN vyslali dva pozorovatele, jedním z nich byl krajan a poslanec Bundestagu, M. Horáček. Chyběly i významnější skandinávské organizace. Lidová strana byla však oficiálně zastoupena jedním delegátem. Některé ne prosovětské dánské organizace se rozhodli jednání nebojkotovat. Umožnili tak účast Zdeny Tomínové a Jaroslava Suka za Chartu 77. Zdeně Tomínové se podařilo na třech různých pracovních schůzích precizovat dopis Charty 77. V dopisu se m. j. psalo, že "skutečný mír znamená nejen odstranění zvláště a hrozeb ze vztahů mezi státy, ale i ze vztahů mezi státní mocí a člověkem... Mír je umlčen všude, kde je umlčen hlas kriticky smýšlejícího občana.". Její projev byl při další příležitosti svévolně ukončen předsedou jednání. Bylo jí hlasitě a sprostě nadáváno z míst tlumočnicků a "pomocného personálu" čl. delegace. Jaroslavu Sukovi se podařilo před poslucháči věcně vyvrátit oficiální tvrzení, že kultura v Československu má plnou možnost svobodného působení a poukázal na nedávné zatčení členů Jazzové sekce. Dánští komunisté jim nadávali do pravicových fašistů a po Zdeně Tomínové jedna československá delegátka plivla.

Organizátoři kongresu, především členové a aparát promoskevské Komunistické strany Dánska, byli závislí na SSSR a Československu finančně i jinak (zvukové vybavení, tlumočníci, odborné vedení ordnerů a "bezpečnost" vůbec). Tento fakt se plně ukázal, když se při závěrečné ceremonii podařilo asi 60 osobám ~~podarilo~~ dostat se na scénu a křičet hesla za svobodný Afganistán. Skupina byla atakována "mírobijci" způsobem, který prozrazoval znalost v oboru. Jako první byly napadeny ženy. Strhávány za vlasy k zemi a vláčeny ven. Jedna z žen byla kopancí do podbříska raněna tak, že počala krváčet a byla odvezena do nemocnice. Míroví delegáti plivali na demonstranty, kopali je a používali údery karate. Jeden z "mírobijců" ztratil opasek, který podle označení patřil bezpečákovi z MVD, sovětského ministerstva vnitra. Ostatně podobné opasky byly spatřeny i u členů dánské KS.

Toto bylo poprvé, kdy se tento kongres konal v zemi NATO. Pro příští rok je avizován do Stockholmu. Neměli bychom opomenout delegáty přivítat.

Tato Světová rada míru má svůj hlavní stan v Helsinkách. (Článek byl sestaven z poznámek J. Suka, první část, a článku časopisu CONTRA 1/87, druhá část.)

Stockholmské Ústředí pomoci politických vězňů v Estonsku uvedlo, že 12 povolaných estonských záložníků bylo zastřeleno, protože neuposlechli rozkazu o prodloužení jejich služby při asanačních pracích v Čornobilu. Toto ústředí oznámilo již dříve, že 300 povolaných estonských záložníků odmítlo nastoupit do zaměstnání, když se dozvěděli, že se jejich služba prodlužuje o šest měsíců. Podle svědectví estonského zál. poručíka, který zemřel na následky ozáření při nasazení u havarované elektrárny, bylo jeho jednotce nařizeno, aby proti odmítajícím bylo použito střelných zbraní.

Zastupující šéf tzv. informační kanceláře PLO ve Švédsku byla požádána, aby opustila zemi na základě své činnosti, která není v souladu s jejím posláním v úřadu PLO ve Stockholmu."

Člen sovětského politbyra a tajemník ÚV, s odpovědností pro kádrové otázky, Ligačov, navštívil Finsko. Byl pozván sociálně demokratickou stranou, a je to jeho vůbec první cesta na Západ.

Švédská podpora marxistickému Mozambiku dosáhla 200 mil. kr.

V Baltickém moři zmizel vědec Svante Odén. Současně zmizelo i zařízení, které prozkoušoval. Jednalo se o přístroj, který by markantně zlepšil možnosti švédského námořnictva při vyhledávání ponorek. Ani po čtyřech měsících nebylo jeho tělo nalezeno. Prázdná loď byla objevena dva dni po jeho vyplutí.

Svédské studijní kroužky o Československu

Studiefrämjandet ve spolupráci se Švédskou společností pro spolupráci se Spojenými národy zahájila akci, kterou nazvala "Budování mostů mezi Východem a Západem". Cílem je, aby i normální občan, který se nijak neangažuje v politice, přispěl k porozumění mezi národy, a to tím, že se o jednotlivých zemích na Východě důkladně poučí, aby mohl různým problémům porozumět a naponáhat k jejich odstranění.

První zemí, kterou začali Švédové studovat, bylo Maďarsko. V letošním roce to je Československo. Na podzim 1986 a na jaře 1987 pracují v jižním Švédsku studijní kroužky, jejichž cílem je se seznámit s československou historií, kulturou, ekonomikou a způsobem života. Studium bude zakončeno návštěvou Československa.

Švédové si byli od počátku vědomi, že u takového projektu hrozí nebezpečí toho, že nepoučený cizinec s upřímnou touhou přispět k zachování míru, se nechá snadno zaslepit propagandou. Proto si nechali vypracovat pro svá studia o Československu kritický materiál, který záporné jevy současného Československa nezamlouvá.

Ruské ultimatum

V Lidovém domě v Kiruně byla umístěna výstava o Afganistánu, aranžovaná pěti místní organizace Výboru pro Afganistan. Mezi exponáty upozorňujícími na zločiny sovětského systému, byl i dopis Gerbačovovi psaný ruský. Za dva dny při příležitosti vystupování sovětského symfonického orchestru, byla kirunská odbočka vedením Lidového domu vyzvána, aby výstavku stáhla. Po odmítnutí byla svévolně odstraněna. Poté znovu obnovena členy odbočky. Celý den měli členové orchestru možnost si ji prohlédnout. Těsně před vystoupením Sovětů přišel tlumočnická a jeden člen ruské výpravy s ultimátem, aby výstavka byla odstraněna, jinak že nebudou hrát. Vedení Lidového domu poslušně provedlo. Šéf celostátní organizace Lidových domů k tomu řekl: "Když Rusové začli hrozit, naši se podělali a zákon o svobodě vyjadřování se vysadil z funkce."

Jak to bylo s Igorem doopravdy?

V Severských Listech č. 4/86 byl uveřejněn komentář k případu sovětského vojenského zběha, pohraničnicka Igora Aščevského, který spolu se svým druhem překročil letos v červnu sovětsko finskou hranici. Prý si chtěli odnést suvenir - pohraniční ceduli se znakem Finska. V tom okamžiku se podivné shody náhod a událostí začly stíhat navzájem. Výsledkem bylo, že se Igor, úředně dobrovolně, vrátil zpět do SSSR. Časopis Contra 6/86 přinesl k události článek, který leccos vysvětluje. Igor byl totiž synem generála KGB, tedy nanejvýš zajímavá osoba, která mohla západním rozvědkám sdělit zajímavé informace. Igor byl zadržen ve Finsku a postaven před soud pro drobné krádeže, které spáchal na svém útěku do vnitrozemí Finska. Byl mu určen advokát ex offio, který se omezil na to, že za něho tyto krádeže přiznal. Žádost o azyl nebyla finským soudem nikdy projednána. Případu se ujala západoněmecká organizace pro lidská práva, která zařídila Igerovi politický azyl v SRN a letenku. Italský novinář akreditovaný ve Stockholmu měl jízdenku předat, ale nebylo mu dovoleno se s Igorem setkat. Ten dostal podmíněný trest, tedy byl propuštěn na svobodu. Neudělal ani krok, když byl policií vsazen do auta a posazen na loď do Švédska s lístečkem s žádostí o politický azyl. Vše za sledování úředníky sovětské ambasády. Ve švédském přístavu narazil na švédskou policii, která ho potom celý den zpracovávala, aby se vrátil zpět domů. Poté byl přizván sovětský konzul, kterému bylo umožněno ztrávit s Igorem celé tři hodiny o samote. Igor byl pak policií odvezen na sovětské velvyslanectví. Švédské vojenské rozvědce nebylo umožněno Igora vyslechnout. Ze slíbené tiskové konference na sovětském velvyslanectví nebylo také nic. Když časopis Contra upozornil před sovětským zastupitelským úřadem čekající novináře, že na telefonním čísle 08-52 48 99, patřícímu telefonnímu zpravodajství Frihetens röst, jsou zajímavé informace, bylo telefonní spojení během hodiny přerušeno a na čísle se ozývala nic nechápnající privátní osoba. Navzdory okamžité urgenci, trvalo státnímu Telverketu 10 dní, než poruchu opravili. Těžko věřit, že to všechno co se událo, byla jen náhoda, uzavírá časopis Contra svůj článek.

Švédský vyslanec v OSN, Anders Fern, ve své řeči před generálním shromážděním ostře odsoudil "sovětskou invazi a agresi v Afganistánu" a vyzval shromáždění, "aby znovu požadovalo okamžité stažení sovětských vojsk ze země."

Švédská vláda konečně plánuje změnu politiky v otázce podpory rozvojovým zemím. Požadavek rozvíjení demokracie a lidských práv se bude prioritovat. Bylo např. poukázáno na pronásledování Tamilu na Srí Lance, zacházení s politickými vězni v Zimbabwe, a potlačování práva svobodného projevu v Nikaragui. Ze strany konz. je požadováno úplné zastavení podpory Vietnamu.

Švédská loď Orion, zařízená na odposlouchávání a zachytávání radiového provozu v etéru, byla opět napadena sovětskou válečnou lodí. Orion se pohyboval v blízkosti sovětského cvičného prostoru, kde měly probíhat cvičné raketové střelby. Orion byl vyzván, aby se vzdalil. Kapitán uposlechl teprve tehdy, když sovětský torpedoborec počal připravovat děla ke střelbě. Orion není ozbrojen.

Zástupcům skandinávských odborů nebylo vydáno vstupní vízum do Jihoafrické republiky. Na programu bylo setkání s manželkou Mandely, biskupem Tutu apod.

Na švédsko finských hranicích byl zadržen sovětský kaminon a bylo zabaveno kompletní vybavení počítače. Zařízení bylo vyváženo bez povolení.

Na "dnu národní obrany", který organizovali Moderáti (konz.) promluvil bývalý diplomat a vysoký státní úředník Åström, který zcela otevřene řekl, že že ponorky, které narušují hranice Švédska, jsou sovětské. Řekl, že jde o součást plánu pro případ krize nebo konfliktu a musí mít pro Sověty velký význam, když takto rizikují, a když akce probíhají po tak dlouhou dobu.

Pět teroristů ve Švédsku bylo od září minulého roku pod zvláštním policejním dohledem. Byly odposlouchávány telefony a odvírány dopisy.

PLO zástupce ve Švédsku disponuje diplomatickým autem, třebaže on sám nemá diplomatický status. Automobil patří lýbijské ambasádě.

Kdo má z toho užitek?

TEMPUS MAGAZINE upozorňuje na to, že švédské ministerstvo zahraničí uveřejňuje pro Sověty nepříjemné zprávy vždy před většími svátky. Pierre Schori, který je autorem této politiky, pravděpodobně chce, aby tyto zprávy byly komentovány první televizí a rozhlasem a nepřeje si, aby hned začerstva přišly do denního tisku a večerníku. Televize a rádio jsou jak známo pod státní kontrolou a tak vláda předpokládá, že tyto sdělovací prostředky udají od začátku věcnou a střízlivou linii. Z tohoto důvodu byly zprávy o odposlouchávání švédského velvyslanectví v Moskvě, vyhoštění vyslanců ze Švédska, různé ponorkové aféry atd., uveřejněny vždy před svátky, kdy následující den nevycházejí noviny. Proto byly protesty švédské vlády zveřejněny před vánočními 1982 a 1983 a před velikonočními 1984. Dne 31. října, den před svátky všech svatých, byl zavolán vyslanec Pankin a byl mu předán vážný, nikoliv však ostrý protest švédské vlády. Možná, že vánoční svátky nám přinesou nový sovětský skandál.

✕

PODPORUJME
Výbor pro Afganistán
ve Švédsku

Z ČASOPISU AFAGNISTAN NYTT 4/86:Pobočka Výboru ve Strängnäs:

Při příležitosti účasti sovětské vojenské hudby na koncertu "Swedish Army Tatoo", rozdávali členové místní pobočky letáky a uspořádali sbírku peněz. Dokonce i člen sovětského orchestru vložil do kasičky několik drobných! Podle nesocialistických komunálních politiků, kromě centristy, bylo nevhodné při této příležitosti upozorňovat na problém, a odmítli přispět! Když skupina rozvinula transparent s textem "Sovětská armáda-válečný zločinec", byla policií donucena pod hrozbou zadržení, transparent stáhnout.

Pobočka v Örebro:

Místní pobočka podala na policii oficiální žádost o zadržení generála sovětské armády Michajlova, který se v té době nacházel ve Švédsku se sovětskou vojenskou hudbou a předání reprezentantů afgánské gerily. Pobočka se odvolávala na švédský cizinecký zákon a na "European Convention on the Suppression of Terrorism", kterou Švédsko ratifikovalo. Protože generál je příslušník armády, která zabila statisíce Afgánců měl by být klasifikován jako terorista. Policie rozhodla, že jelikož se Sovětská armáda normálně nepokládá za teroristickou organizaci, a generálu byl povolen vstup do země ministerstvem zahraničí, je třeba vycházet z tohoto rozhodnutí.

Pobočka v Härnösand:

V souvislosti s představením symfonického orchestru z Moskvy požádala pobočka místní zastupitelský úřad, aby byla přerušena kulturní výměna ze SSSR, pokud okupace Afganistanu trvá. Večer před představením se oblékli jako ranění Afgánci a vyzývali návštěvníky, aby při koncertu mysleli i na utrpení, kterému je tento národ vystaven.

Pobočka v Östersundu:

Před podobným koncertem rozdávali aktivisté letáky s textem, kde m. j. stálo: M. Gorbačov-Requiem Afganistanae: Zádušní mše za chudý, vzdorný a nespolehlivý národ. Leták byl zakončen: "Hudba vzbuzuje pozitivní pocity. Proto propaganda používá tak často hudby, tak jako dnešní večer... Afgánskému národu hraje jen kulomety."

Svenska Afganistanhjälp
Pg 54 34 04 - 8

✕

Sověti povolili tříleté Kaise vycestování za rodiči. Případ ukázal, že Sověti nejsou tak necitliví pro veřejné mínění. Její matka demonstrovala 100 dní před sovětskou ambasádou ve Stockholmu, až se její případ stal známý a byl ventilován žurnalisty i při tiskové konferenci ve Vídni, kde svými otázkami připravili horké chvíle pro nepřipravené Rusy.

Více než 200 sovětských a východoněmeckých nákladních aut mezinárodní dálnkové dopravy TIR, se během posledních dvou let pohybovali v blízkosti důležitých švédských obranných zařízení, po malých cestách které nejsou označeny na auto mapách. Dále byly pořizovány snímky viaduktů. Byly pozorovány setkání těchto aut s osobními auty z východních ambasad.

Největší švédský podpůrný projekt, papírna ve Vietnamu, je ohrožen nedostatkem surovin. Prudký vzestup obyvatelstva v okolí továrny zapříčinil vykácení a zničení nejen okolního lesa, ale i 75% nově vysázených stromů. Papírna spotřebuje pouze 10-20% poražených stromů, ostatní jde na soukromou potřebu. Tak se začal další podpůrný projekt. Tentokrát na zavedení úspornějších kamen, které jsou o 2/3 ekonomičtější

Sociální demokraté ve stockholmském městském zastupitelství ustoupili v otázce budování činžáku s 30 byty pro zaměstnance sovětské ambasády. Poschodové domy měly být vsazeny mezi nízkou vilovou zástavbu a do blízkosti státní statistické centrály. Nepovolení stavby je velkou měrou vítězstvím veřejného mínění, které proti stavbě protestovalo.

Podle hlášení Hlavního velitelství švédské armády, byly švédské vody 15x narušeny cizími ponorkami za třetí čtvrt letí tohoto roku. Narušení se koncentrovalo v severní části pobřežních vod, kde je k ochraně 1 000 km k dispozici jediný hlídkový člun.

FRIHETENS
RÖST

08-52 48 99

Švédský výbor pro solidaritu s Vých. Evropou.
Adresa: Östeuropa-Solidaritet
Box 45202, 104 30 Stockholm
Členský příspěv.: 100 kr/rok

Svenska Afganistankommittén
Essingeringen 90
112 64 Stockholm
Členský příspěvek: 125 kr/rok

Komunisté (VPK) v sev. Švédsku ve svém dopisu ministru zahraničí žádají, aby ministr zaujal stanovisko k veliteli elitního severského pluku, protože představuje "bezpečnostní riziko" pro Švédsko. Plukovník se v jednom intervju pro sociálně demokratické noviny vyjádřil, že organizace "Ženy za mír" je prosovětská, protože jejich argumentace pro bezatomové pásmo na Severu je zaměřena pouze proti NATO.

Náčelník štábu americké armády, admirál William Crowe, který je na oficiální návštěvě v Helsinkách prohlásil, že "garantuje, že žádná americká ponorka nenarušila švédské výsostné vody."

Na vzpomínkovém večeři k 30. výročí maďarského povstání, bylo konstatováno, že gulášový komunismus je určen k tomu aby dokázal, že sovětské diktatuře se nedá odporovat, a že každá taková revoluce je předem neúspěšná. Dále byla popsána sociální a duchovní rozklad v Maďarsku. Zdravotnictví je mizerné a pokud se týká alkoholismu, sebevražd a agresivity, je Maďarsko na jednom z prvních míst ve východním bloku.

Uppsalaká Pharmacia je podezřelá z pokusu o propašování technicky vyspělého amerického počítače do SSSR. Počítač byl zadržen na celnici v Haparande. Jednalo se o natolik vyspělý produkt, že spadá pod zvláštní vyvozní licenci.

Odvolací soudní instance potvrdila rozsudek tří let vězení vyneseny nad M. Kořínkem pro špionáž. Pověsti, že Koříněk měl předat Sovetům informace o výrobě ponorek, podle prokurátora nejsou pravdivé. Švédsko mohlo být na základě této zprávy vyloučeno z konkurzu o dodávky ponorek do Austrálie.

Východ i Západ vlastní úplný register, kde jsou uloženy údaje o švédském obyvatelstvu. Údaje jsou sice v principu veřejné, ale nesmí se vyvážet ze země. Ze se to však děje vyplývá z protokolu ústavního výboru švédského parlamentu a skutečnost byla oficiálně potvrzena.

ANTON NILSON patřil ke skupině mladých socialistů, kteří 1908 v přístavu v Malmö vyhodili do vzduchu loď, na které byli ubytováni "stávkokazi". Jeden člověk byl zabit, 20 bylo zraněno. Nilson byl odsouzen k trestu smrti, později omloustněn a propuštěn 1917. Ve 20. letech pomáhal budovat sovětský stát jako válečný pilot. Později je opět ve Švédsku jako agent Komiterny. Nyní, téměř stoletý, objíždí zemi a horuje pro komunismus. Ničeho nelituje a je na svůj čin hrdý. Sociálně demokratický stranický časopis napsal, že existuje jiná spravedlnost než ta, co Nilsona odsoudila. Ta se nazývá solidarita. Nyní dostal blahopřání k narozeninám, ocenění za "svoji záslužnou práci pro mír." Odesílatelem je Maj-Britt Theorin, švédská velvyslankyně při OSN pro otázky odzbrojení.

VŽDYCKY JSEM CHTĚL UDELAT NĚCO VELKÉHO PRO LIDSTVO...

Nakladatelství Bromberg vydalo v pěkném překladu Johana Malma Škvoreckého Inženýra lidských duší. Kniha se jmenuje ve švédštině "Dannys för-lorade ungdom." 5.11.86 recenzoval knihu Ulf Gyllenhak v Dagens Nyheter. Říká, že už dávno nečetl tak vážnou a veselou knihu, kterou považuje za vášnivý apel proti totalitarismu.

Jan Bidrman se stal mistrem Švédska v plavání na 400 m plavání volný styl a 200 m motýlek. Dalším náš krajan Ferdinand Hanzel ze Flenu, zvítězil již po druhé v karate v utkání mezi Švédskem a Finskem. Jeho synovec Martin Hanzel patří ke skandinávské dorostenecké zápasnické špičce.

Vysílalo Rádio Örebro a m.j. konstatovalo, že RFE vysílá objektivněji než mnoho jiných západních stanic, protože si všechny zprávy pečlivě prověřuje a ověřuje. Stanice si je příliš vědoma toho, že je pod neustálým zorným úhlem mnoha kritiků. Podle průzkumu poslouchá každý druhý dospělý v Polsku, Československu, Bulharsku, Maďarsku. Každý desátý v SSSR.

Iran - gate

Tak se nazývá pokus vyvolat nedůvěru k Reaganově administrativě. Problém s tajným prodejem zbraní Iránu o proti propuštění rukojmí a převody finančního výtěžku na podporu Contras, se staly vděčným tématem pro levicově liberální novináře. Prezident Reagan také při jedné z tiskových konferencí poznamenal, že osudy zbývajících rukojmí leží na svědomí žurnalistů. Organizátorem různých akcí proti postupujícímu komunismu a v tomto případě terorismu, je podplukovník námořní pěchoty, člen Rady národní bezpečnosti, Oliver North. Je starý 43 let, bojoval ve Vietnamu, za což obdržel vyznamenání za statečnost, The Silver Star. V r. 1980 vedl komando, které se mělo zúčastnit vysvobození rukojmí v Iránu. Hrál důležitou roli při plánování invaze Grenady, potom organizoval pomocné zásilky Contras, plánoval zaminování nikaraguánských přístavů a zadržení únosců z lodi Achille Laurus. North je popisován jako vysoce inteligentní a rozhodný muž, zcela oddaný prezidentu. "Olli by sám zaútočil na Kreml, kdyby ho o to prezident požádal," vyjádřil se o něm jeho spolupracovník. Není proto divu, že byl středem novinářské pozornosti. Jenomže žádnou senzaci jim nedopřál. Škoda, že takových lidí nemá prezident Reagan více.

Australská policie zadržela jednoho muže, který měl v úmyslu pokusit se o atentát na papeže. Zbraní mělo být šest po domácku vyrobených zápalných bomb. Motívem bylo, že papež má prý hodně peněz. Muž byl krátce před tím propuštěn ze psychiatrického ústavu.

Podle zprávy Amnesty International se v Afganistánu systematicky používá mučení při výsleších politických odpůrců. Při výsleších a mučení jsou často přítomni sovětsští poradci. Před revolučním soudem nesmí obžalovány povolati svědka obhajoby.

Londons Covert Garden uvádí 17.11. premiéru Janáčkovy Jenůfy v režii Jurije Ljubimova. Titulní roli zpívá Gabriela Benácková, Kostelničku Eva Randová, Neil Rosenhein Stevu. Diriguje Bernard Haiting. Západoberlínská opera hraje Káťu Kabanovu.

V Rakousku byl zadržen švédský občan, národností Litevec, protože se pokusil zapálit oheň na pomníku sovětského osvobození Rakouska. Udal, že tím chtěl protestovat proti sovětské politice.

Na windsurfu utekl do Dánska 30-ti letý východní Němec. 70 km zdolal za 4 hodiny. Řekl, že jeho kamarád nevydržel a utopil se. Záchraná helikoptera však tělo ani prkno neobjevila.

Holandská vláda si nepřála, aby byla čtena děkovná řeč Václava Havla za obdržení Erasmovi ceny. Řeč se zdála být příliš politická. Erasova cena byla Havlovi udělena jako kompromis. Původně měla jít Chartě. Odevzdání ceny bylo motivováno prací "pro hodnotu člověka a svobodu jedinice." Protože ~~nebyl~~ Havel nebyl přítomen, převzal cenu herec Jan Tříska.

V Západním Berlíně byli odsouzeni dva Jordánci ke 14 a 13 letům vězení za pumový atentát proti "ústředí německo-arabského svazu přátelství". Prokurátor ve své závěrečné řeči prohlásil, že účást Sýrie na akci je prokázána.

Komise OSN pro lidská práva zvolila za svého místopředsedu bývalého člena NSDAP, číslo 975/6141. Je jím východoněmecký profesor Hermann Klenner.

Pět sovětských vojáků, kteří přeběhli k afgánské gerile, se nyní nachází v Kanadě, kam byli dopraveni péčí kanadských úřadů.

V Západním Německu byl zatčen vysoký úředník pro podezření ze špionáže pro DDR. V tomto roce bylo v SRN zatčeno 32 agentů z východní zóny. V SRN se má nacházet okolo 3000 východoněmeckých agentů a počet stále stoupá.

"Revoluční bunky" se jmenuje nová teroristická skupina v SRN, která zranila šéfa cizineckého úřadu v Západním Berlíně Harald Hollenberga. V západoněmeckém nakladatelství BUND, Kolín, vyšel překlad eseje tří československých autorů pod pseudonymem František Jederman. Kniha se jmenuje "Ztracené dějiny. Obrázky a texty z dnešních Sudet." Autoři se domnívají, že příčinou truchlivého stavu po hraničních území Československa byl extrémní nacionalismus podporovaný totalitárním režimem.

Saudská Arábie zaslala za posledních 18 měsíců nikaraguánské Contras zbraně, proviant a léky za 15 mil. dolarů.

Západoněmecká vláda obdržela od DDR seznam vězňů, kteří mohou být propuštěni, když za ně západoněmecká vláda zaplatí. Na listině je 1 029 jmen. V USA požádala o politický asyl čs. tenisová reprezentantka Andrea Holíková, dcera někdejšího známého hráče národního hokejového mužstva, Jaroslava Holíka.

V Mnichově zemřel v červenci t.r. bývalý ukrajinský předseda vlády ve věku 74 let. Byl šéfem vlády svobodné Ukrajiny na konci II. sv. války.

USA vypověděly 55 sovětských diplomatů jako odpověď na vypovězení 5 amerických. Tím se dosáhlo, že počet diplomatů je na obou stranách stejný.

BOHEMIA STORE

Pastrňák Petr

A-1070 WIEN, Lindengasse 5

Tel.: 96 37 79

české - slovenské knihy - desky - kazety

Gorbačovovy ekonomické reformy

Již delší dobu se uvažuje o tom, co Gorbačov vymyslí, aby zlepšil sovětské hospodářství. Nedávno byl předložen návrh na velmi zajímavý nový zákon o jisté možnosti soukromého podnikání v SSSR. Konečné znění zákona stále ještě uveřejněno nebylo, ale zhruba se bude jednat o to, že bude sovětskému občanovi dovoleno, aby po práci, ve volném čase sám anebo za pomoci nejbližších rodinných příslušníků si vydělal trochu peněz.

Komunistické hospodářství s výjimkou zbrojního průmyslu, vždy trpělo velkými nedostatky. Již léta spotřební hospodářství funguje díky vynalézavosti občanů a díky neoficiálnímu trhu. Nejedná se tu o černý trh v západoevropském slova smyslu, ale spíše o zajištění služeb a výrobků, které stát sám nemůže občanům poskytnout. To všechno se děje když ne se svolením nadřízených, tak alespoň s jejich vědomím, je tolerováno systémem a často je jim i využíváno. Gorbačovova základní myšlenka zřejmě není reforma komunismu, ale pokus o to, aby existující systém se stal vykonnější a aby ho dostal pod státní kontrolu.

V Sarajevu byl odsouzen 24 letý Albánc k 9 letům vězení "za nepřátelskou propagandu proti jugoslávskému státu." Dalsích 60 Albánců-jugoslávských občanů z provincie Kosovo - je uvězněno v Sarajevu. Více jak polovina z nich jsou důstojníci jugoslávské armády. Největší polský závod se jmenuje Polmos a má obrát za 20 miliard korun. Vyrábí vodku a jiné druhy alkoholu. Výškou obrátu by se zařadil mezi deset největších švédských podniků.

Předseda jugoslávské komunistické strany, Milanko Renovića se vrátil z první oficiální návštěvy v Moskvě. Sověti jugoslávskou delegaci ujistili, že žádná komunistická strana nemá právo na absolutní pravdu.

Iránu byly dodávány zbraně nejen ze Sýrie a Lybie, ale i ze Severní Korei a Československa.

V Sovětském svazu bylo novým zákonem povoleno provozovat soukromou činnost. Jediným požadavkem je, že dotyčný má oficiální stále zaměstnání. Nový zákon není nic jiného, než legalizování "černoty". Obrát z této činnosti činí až 12 miliard rublů ročně. Povolení se hlavně týká drobnějších služeb obyvatelstvu. Uzákonění má podobu částí Leninova "nového ekonomického plánu" (NEP) z r. 1921.

Na dánském velvyslanectví ve Varšavě bylo nalezeno množství ukrytých mikrofónů. Dánská vláda zaslala Polsku ostrý protest.

Afgánská gerila přepadla sovětský vojenský transport a zlikvidovala 30-35 sovětských vojáků. Jednotka patřila k oddílům, které byly odvolány z Afganistánu, a byla na cestě domů.

Kuba propustila posledního účastníka nezdařené invaze na Kubu v r. 1961. 56-ti letý Kubánc si odseděl 23 let a byl s ovacemi přivítán na Floridě. Potopení lodi Nachimov v Černém mori si vyžádalo 423 obětí, jak bylo oficiálně uveřejněno. Zároveň se přeorganizovával obchodní loďstvo. V souvislosti s tím bylo vyhozeno 29 námořních kapitánů pro závažná zanedbání a nevhodné vystupování.

V sovětském trestním táboru zemřel 49-ti letý politický vězeň Anatolij Marčenko. Jeho žena uvedla, že na jeho těle byly zřetelené modřiny. Marčenko byl odsouzen na 10 let za protisovětskou propagandu. Jeho pozůstatky nebylo dovoleno odvézt do Moskvy. Byl pohřben nedaleko lágru, 800 km východně od Moskvy.

V Maďarsku byly zmrazeny mzdy a v některých případech i sníženy. Podle oficiální zprávy je důvodem velký dluh na Západě, a že Maďarsko si žilo nad poměry. Proslýchá se, že Kádár má odstoupit ze zdravotních důvodů.

Polská vláda a katolická církev se počátkem prosince dohodli, že vytvoří "národní radu". To katolické církvi umožní určitou politickou účast na moci.

Za posledních 10 měsíců bylo v SSSR odsouzeno 2 000 obchodníků s narkotiky. "V zemi jsou desítky tisíc narkomanů", při znal zást. ministra vnitra v televizním intervju.

Východoněmečtí pohraničníci zastřelili jednoho muže, který se pokusil zdolat Berlínskou zed. Druhý strážný proti tomu protestoval a dostal se se svým společníkem do hádky. Voják byl zatčen.

Sovětský svaz nepodepsal Ženevskou dohodu a až do letošního roku neudělil asyl a neuznával právo politického asyly. První komu bylo právo uděleno a ihned přiznáno sovětské občanství, je bývalý Američan Arnold Lokšin (tak se teď jmenuje v SSSR). Vystoupil okamžité v anglickém vysílání sov. rozhlasu, v televizi pro sovětské diváky, udělal intervju TASSu a byl přijat Gromykem. A. Lokšin je potomek ruských židovských emigrantů, je mu 47 let, byl aktivní v době protivietnamských kampaní, spálil veřejně povolávací rozkaz. Sám dnes říká, že byl aktivním členem KS USA, a že byl za to pronásledován a šikanován. Sovětská média ho vydávají za významného onkologa, ale Lokšin byl z farmakologické laboratoře propuštěn nikoliv pro politické přesvědčení, nýbrž pro neschopnost.

Sovětská média informují velmi podrobně o případu dvou navrátilců z USA, Glikmana a Belikina, kteří tvrdí, že se k emigraci nechali svést západní a sionistickou propagandou. V emigraci se jim prý stýskalo po soudružnosti sovětské společnosti. Oba tvrdí že 90% emigrantů z SSSR by se rádo vrátilo domů.

UNITA, protimarxistická gerila v Angole, která již 11 let bojuje proti marxistickému režimu, otevřela novou frontu na severu země. Zvýšená aktivita gerily je patrně výsledkem došlé americké pomoci.

Nové zákony o odborech v Číně Důležité změny spočívají ve dvou bodech: pracující nejsou zaměstnání "doživotně", nýbrž záleží na pracovních schopnostech, jestli pracující bude zaměstnán i nadále. Další změnou je zavedení konkursního řízení pro ztrátové podniky.

Zimbabwe propustila počátkem prosince pět politických vězňů, mezi nimi jednoho z nejbližších spolupracovníků opozičního vůdce Nkomy a dva bělochy, kteří seděli téměř pět let bez soudu, obžalováni, že prováděli špiónáž pro Jihoafrickou republiku.

V polském Štětíně byl zadržen švédský dálkový řidič, podezřelý z provázení moderní datorizované tiskací techniky pro Solidaritu.

V Rumunsku byla zapálena židovská synagoga. Dva zamaskovaní muži přepadli správce, zranili ho nožem a podpálili budovu.

V Moskvě vyšlo nové nařízení, které příkazuje všem obyvate-
lům Moskvy, aby se prokázali
potvrzením od zaměstnavatele.
Zaměstnavatel je povinnen u-
dat druh pracovního zařazení
dotyčného. Nařízení vyšlo pro-
to, aby se lépe využilo prac-
ovních sil a odhalili se pa-
razité, podle člena městského
výboru. Nevyužité pracovní sí-
ly se tak mají převést na
"společensky užitečnější prá-
ci. Nařízení se však přímo do-
týká žadatelů o vycestování,
kteří po podání žádosti přiš-
li o práci a živí se různými
způsoby, někdy jsou zaměstná-
ni čistě jen ze známosti nebo
na černo.

Hráz proti záplavám v Lenin-
gradu, která měla být dlouhá
25 km, a jejíž první část by-
la dokončena 1984, se pomalu
a jistě stává 400 km² velkou
odpadní žumpou. Stavbou se po-
rušil směr podzemních proudů
a voda se nevyměňuje. Jediné
co možná záliv zachrání, je
velké zpoždění stavby díky
nedostatku betonu a armovací
oceli. Stavba měla být dokon-
čena 1990.

Elie Wiesel, nositel Nobelovy
ceny za literaturu, navštívil
Moskvu, kde promluvil v syna-
goze při příležitosti židovs-
kého církevního svátku. Řeč
si přišlo poslechnout více
než 25 000 moskvanů. Policie
shromáždění rozehnala s odů-
vodněním, že překáží dopravě.
Pět osob bylo zatčeno. Wiesel
se chtěl také setkat s Gorba-
čovem a požádat ho o propuš-
tení 15 židovských vězňů. Gor-
bačov neměl čas.

"K památce Olofa Palmeho", se
jmenuje nově založené podzem-
ní nakladatelství polské So-
lidarity. Olof Palme je také
zobrazen na poštovních znám-
kách vydávaných podzemím.

Polská vláda odmítla vydat L.
Walesovi vyjezdni povolení k
cestě do USA, kde měl přebrat
cenu soukromého fondu.

Západoněmecký občan byl v DDR
odsouzen na 15 let vězení pro
spionáž ve prospěch SRN.

Nikaraguánská antikomunistič-
ká gerila CONTRAS sestřelila
sovětskou helikoptéru MI-17.
Posádka o 21 muži zahynula.

Sklizeň obilovin v SSSR opět
nedosáhne plánované výše. Bu-
de sklizeno pouhých 180 mil.
tun obilí oproti plánovaným
220 mil. tun. Zatímco většina
zemí zvyšuje svoji produkti-
vitu v zemědělství, jako např.
Indie, která obiloviny nyní
exportuje, vyvinul se SSSR v
v největšího dovozce obilovin
na světě. Ročně dováží kolem
20% celkového světového obje-
mu obchodu s obilím.

Na švédské ambasádě v Moskvě
bylo objeveno podle některých
informací až 100 zabudovaných
mikrofonů. Většina místností
ambasády byla tak odposlou-
chávána od r. 1972, kdy byla
budova dokončena. Během stav-
by bylo staveniště kontrolo-
váno švédskými úředníky. Však
pouze během osmihodinové pra-
covní doby. Zbývajících 16 ho-
din bylo staveniště pod sově-
tským dozorem!!!

TOMÁŠ BAŤA

ŮVAHY A PROJEVY

Jeho vlastní spis z roku 1932
zprostředkovává ideu genia našeho národa
a zároveň poskytuje návod k řešení
novodobé hospodářsko-sociální
a morální krize.

330 stran s radou původních fotografií,
měkký obal.

Objednávky zasílejte Severským Listum
Cena 80:--

Časopis REPORTÉR vydá v prosinci 1986, nejpozději v lednu
1987, samostatně prodejnou ročenku (lepenou brožuru for-
mátu A5), o jejíž náplň se postaral známý Ota ULČ tématem
pro čs. exil obzvláště zajímavým. Název: MÝ A ONI ... O po-
drobný obsah si napište na adresu: REPORTÉR, Postfach 1737,
8048 ZÜRICH (Schweiz/Switzerland). Všem zájemcům bude
zaslán zdarma. Odběratelé Reportéra jej dostanou automaticky.

Provokace nebo odpor?

Podle nezávislých zpráv z Československa, měla v budově Krajského výboru komunistické strany v Českých Budějovicích vybuchnout poměrně silná nálož. Podobná nálož měla být umístěna v garážích Národního divadla v Praze. Od vyhození Lenina v pomníku v Příbrami v srpnu 1979, vynecháme-li určité intermezzo v prosinci 1978, byl režim ponecháván v relativním klidu. Občanská kritika Charty není hrozbou, náboženské hnutí se zatím daří usměrnovat mimo rámec nepřijemné společenské kritiky. Pokládání náloží se nezdá být náš národní způsob jak vyjádřit odpor. Spíše se jedná o pokus ze strany režimu ukázat, že na nejaké Gorbačovovy reformy není naše společnost zralá. A to je možná také dobře. Iluzí o reformovatelnosti režimu bylo v minulosti až nezdravě moc.

Pouť v Prešově

2.-3. srpna se konala pouť církve řecko katolické na Mariánském vrchu v obci Lutina u Prešova. Na této manifestaci víry se sešlo na 40 000 věřících. Policie činila všemožné překážky, aby této náboženské slavnosti zabránila. V obci byl vypnut proud, činili nátlak na kněží, aby odvolali mše, jinak že jim bude odebrán státní souhlas. Kněží neustoupili. Později se i agregát sehnal, takže mše mohla být při plném osvětlení přenášena i na prostranství před chrámem.

(Demokracie v exilu 5/86)

The Charta 77 Foundation

CENA JAROSLAVA SEIFERTA

Dne 22. září 1986, v předvečer nedožitých básnických 85. narozenin, byla poprvé udělena Cena Jaroslava Seiferta za nejlepší dílo české a slovenské literatury.

Na základě rozhodnutí poroty, jejímiž členy jsou Jiří Gruša, Milan Kundera, Antonín J. Liehm, Sylvie Richterová, Josef Škvorecký, Jan Vladislav, František Janouch a dva českoslovenští literáti žijící v Československu, byla Cena Jaroslava Seiferta za rok 1986 udělena Dominiku Tatarkovi za trilogii "Písačky", v níž autor nově rozvinul žánr vnitřního monologu a podal odvážné svědectví o době i o dosud neobnažených hlubinách lidské mysli.

Cena Jaroslava Seiferta byla zřízena Nadací Charty 77 se sídlem ve Stockholmu k uctění památky klasika české literatury a prvního československého nositele Nobelovy ceny za literaturu. Bude se udílet každoročně za nejlepší dílo současné české nebo slovenské literatury a bude vyhlášována vždy v předvečer Seifertových narozenin 22. září.

Nadace Charty 77 se obrací na českou a slovenskou veřejnost se žádostí o spolupráci při udílení této významné kulturní ceny, a to zejména o zaslání návrhů kandidátů na Cenu Jaroslava Seiferta a o poskytnutí finanční podpory.

Návrhy kandidátů na Cenu Jaroslava Seiferta pošlete nejpозději do 15. března 1987 tajemnici výboru pro Cenu Jaroslava Seiferta, paní Miloslavě Slavičkové ze Slovanského ústavu v Lundu. Adresa: Miloslava Slavičková, Slaviska institutionen, Lunds universitet, Finng. 14, S-223 62 Lund, Sweden.

Československá komunistická strana se připojila k iniciativě DDR a západoněmeckých sociálních demokratů za vytvoření bezatomového pásma ve Střední Evropě.

20 tun topné nafty bylo vypuštěno do moravské říčky Ostravice. Znečištění může tak vážně ohrozit život ptactva a ryb i v Polsku a DDR.

Bata
Bata
VI STÅR FÖR MODE,
KVALITET TILL RÄTT
PRIS!

VÅRA SKOBUKÄR FINNS I:
MALMÖ, LUND, HELSINGBORG,
HÄSSLEHOLM, KRISTIANSTAD,
GÖTEBORG, MARIESTAD,
ESKILSTUNA, ÖREBRO,
VÄSTERÅS, AVESTA, UPPSALA,
STOCKHOLM

Ve španělském městečku Denia na pobřeží Costa Blanca budujeme krajanské sídliště.

Na výběr jsou byty, řadové i samostatné rodinné domky a krásné pozemky v blízkosti moře a městečka. Blíže informace Vám rádi podají:

Ve Švýcarsku a Německu:
Karel a Věra Divoky
Segantinstrasse 9
CH-8049 Zurich
tel. (01) 56 21 56 nebo 56 91 48

Ve Skandinávii:
Jan Siránský
Smalandsvägen 7
S-597 00 Atvidaberg
tel. (0120) 14 421

V Austrálii:
Josef Voncina
Post Office
Oberon, NSW 2787, Australia

V Rakousku:
Petr Pastrňák
Lindengasse 5
A-1070 Wien
tel. (0222) 96 37 79

V zemích Beneluxu:
Denmar
postbus 38480
NL-6503 AL Nijmegen
tel. (080) 44 04 48

JIŽNÍ AFRIKA ...

a co o ní nenajdete v ENCYKLOPEDIÍ

Jiří Troják

POPULACE

Jihoafrická republika - snad daleko více než kterýkoli jiný stát na zeměkouli - je ve své podstatě mikrosmem. Struktura její populace nejenže ukazuje na nesmírnou etnickou rozmanitost, ale v popředí vystupují rozdíly v hospodářském a sociálním vývoji těchto různých skupin.

R Ů Z N O R O D O S T

Populační základna v jádru sestává z trvalých osídlenců, kteří nesou viditelné známky kulturní identity tří kontinentů:

- EVROPY - /bílí/
- AFRIKY - /devět odlišných černošských skupin/
- a ASIE - /Indové a Číňané/

Zcela zvláštní skupinu pak tvoří početná komunita míšenců./barevných/

Z historického hlediska Jižní Afrika byla a je známa spíše jako geografické označení než symbol nějaké národnostní příslušnosti a jednoty. Faktem je, že země vešla ve známost ne pro svoji přirozenou afinitu mezi obyvatelstvem, ale umělými hranicemi narýsovanými na mapě Afriky koloniálními správami.

Tyto hranice arbitrážně slučují v Jižní Africe celou řadu černošských kmenů v praxi zcela neslučitelných /na př. Xhosas a Zulus/, jimž bylo zcela jasně definováno jejich území. Stejně arbitrážně, část černochoů byla z územního celku Jižní Afriky vyjmuta. To vše způsobilo zcela neobvyklou situaci, kdy na př. část kmenů Swazijsců, Basutů nebo Tswana žijí uvnitř Jihoafrické republiky, avšak administrativně spadají pod samostatně uznávané státy jako: Království Lesotho, Swaziland a Botswana.

Nelze tudíž hovořit o nějaké všeobecné jihoafrické totožnosti; chybí tu zřetelně výchozí bod - kulturní uspořádání. To vše je ještě hlouběji podtrženo faktem, že žádný z jedenácti různých hlavních jazyků není používán většinou obyvatel. Na příklad jihoafrický rozhlas používá všech 11 jazyků během svého vysílání a televize uskutečňuje vysílání svých programů v šesti různých řečech pro přibližně 30 miliónů lidí. Dá se říci, že Jižní Afrika má nejvíce početnou jazykovou rozdílnost na světě.

BÍLÉ OBYVATELSTVO

Jejich počátek lze hledat mezi původními holandskými osídlenci, kteří

se v roce 1652 - tedy rok před založením New Yorku - vylodili na Mysu Dobré naděje. Později přibývali francouzští Hugenoti /1688/, Angličané /na 3000 se jich usadilo v r.1820 v jižní části Kapské kolonie/a rozličné skupiny Němců, kteří osídlili jižní část Afriky mezi lety 1848 až 1948.

V rozmezí dvou let - 1834 až 1836 - přibližně 6000 afrických farmářů - Burů, /10% bílé populace v tehdejší Kapské kolonii/, se vydalo se svými rodinami a majetkem na sever, aby unikli britské koloniální správě, která je hospodářsky i jinak utiskovala. Později tito Afrikánci založili své samostatné republiky; Oranžské svobodné státy a Transvaal.

Objevení diamantů u Kimberley v r. 1867 a objev nejbohatšího světového naleziště zlata v oblasti Witwatersrand v r. 1886, přilákalo tisíce nových přistěhovalců z celého světa. Tlak a rozpínavost Angličanů přivedly zemi v letech 1899 až 1902 do Anglo-Burských válek, v nichž obě burské republiky byly poraženy. V roce 1910 byly pak spojeny s britskými koloniemi Natal a Kapsko v Jihoafrickou Unii, která byla v roce 1961 prohlášena za samostatnou Jihoafrickou republiku.

Během třicetileté historie, jihoafrické bílé obyvatelstvo přijalo zcela zřetelně západní sociálně-hospodářské jakož i politické uspořádání. Ekonomie byla založena na kapitalistickém systému svobodného podnikání a od r. 1910 byly v období každých pěti let pořádány svobodné volby do zákonodárního Parlamentu.

Dnes žije v zemi 4,8 miliónů bělochů; 2,58 miliónů Afrikánců a 1,76 miliónu anglicky mluvících, dále podstatná skupina obyvatel židovské národnosti /120 000/, 70 000 Portugalců, 40 000 Němců, 20 000 Řeků a řada dalších národnostních skupin.

52 % z celkového počtu, t.j. 2,5 mil. žije v Transvaalu.

90 % z celkového počtu, t.j. 4,32 mil. žije ve městech.

Hlavními jazyky je afrikaans /jediný germánský jazyk, který vznikl mimo Evropu/ a angličtina.

BAREVNÉ OBYVATELSTVO

Barevná komunita Jižní Afriky o počtu 2,8 mil., je výslednicí míšení mezi odlišnými rasami, počínaje původními Hottentoty a prvními holandskými osídlenci, otroky přivezenými holandskou Východo-Indickou Společností z Východu, bílými přistěhovalci a později též s černochy.

Tato komunita zahrnuje dvě výrazné skupiny - Griquas o počtu 100 000, povětšinou produkty míšení mezi Hottentoty a Evropany - a Kapské Malajce, kterých je cca 200 000 a kteří jsou směsicí Indů, Číňanů, Indonézánů a obyvatel Madağaskaru. Tyto kapské Malajce spojuje společná muslimská víra.

86 % všech barevných /2,4 mil./ žije v Kapské provincii, z nichž 75 % žije ve městech. Jejich mateřskou řečí je afrikaans /90 %/. Kromě kapských Malajců jsou to povětšinou křesťané.

ASIATÉ

Většinu z 880 000 obyvatel této skupiny tvoří Indové, potomci původních pracovníků dovezených sem v roce 1860 na práce na natalských cukrových plantážích a pozdějších přistěhovalců-obchodníků. Krom toho je v Jižní Africe asi 10 000 Číňanů, potomků přistěhovalců z dob objevů zlata a diamantů. Cca 710 000 Indů /81 %/ žije v Natalu, většina z nich

urbanu a blízkém okolí; 90 % z nich je městských. Většina Indů mluví anglicky, ale indické jazyky, jako na př. Tamil, Telugu, Gujarabi, Urdu. Indů v Indostanu je dosud používán hlavně příslušníky starší generace.

70 % z nich vyznává náboženství hindus, 20 % jsou muslimové. Zbytek tvoří křesťané a příslušníci ostatních církevních hnutí.

ČERNOŠSKÉ OBYVATELSTVO

Černošská populace Jižní Afriky tvoří homogenní celek jedinců stejné barvy pleti; skládá se z devíti hlavních etnických celků. Každý z nich má svoji kulturní totožnost - včetně jazyka.

Tito lidé jsou potomky čtyř hlavních starobylých skupin, které se postupně stěhovaly před mnoha lety z pásmo Střední Afriky směrem na jih.

Byli to:

NGUNI - z nichž nynějšími potomky jsou Xhosa, Zulu, Swazi a Ndebele
SOTHO-TSWANA - předchůdci dnešních Tswana, North a South Sotho
TSONGA - Shangaan - Tsonga a
VENDA

Tito lidé se usadili v různých oblastech jižního cípu Afriky. Následovaly série krvavých bojů mezi těmito černochoy /známé MFECANE, ve kterých byl téměř celý kmen vyhlazen a zbytek rozprášen do nehostinné buše/, jakož i řada konfliktů mezi černými a bílými - a to jak Bury, tak Brity.

Okolo roku 1910 byla jižní část Afriky takto historicky rozdělena na území osídlená a spravovaná bílými a oblastmi obývanými devíti hlavními černošskými etnickými skupinami.

Dnes jsou tato tradiční území černochoů konsolidována v soudržné geo-politické základny či národní státy, s vlastními černými vládami, a jsou hospodářsky a rozvojově podporována značnou měrou ze státní pokladny JAR.

Z celkového odhadu 23,461 miliónů černých obyvatel JAR a desíti národních států, žijících na ploše o stejné rozloze jako byla býv. Jihoafrická Unie, 50,9 % /nebo 11,945 mil./ žije uvnitř těchto národních států a 49 % /t.j. 11,516 mil./ žije mimo ně - v Jihoafrické republice.

Z toho 7,318 mil. /32 %/ žije ve městech:
5,696 mil. v JAR a 1,622 v národních státech.

Mezi některými černochoy, trvale usazenými ve městech, ortodoxní kmenové svazky, příslouševná nenávisť a další rozdíly, byly zastřeny či zcela vymazány důsledkem jejich nového městsko-průmyslového životního prostředí. Počet černochoů, kterých se tato proměna týká a jejich proporce ke zbytku - to je otázka zcela otevřená a tento poměr se dosud nikomu nepodařilo číselně vyjádřit.

Co však je zcela bez diskuze je fakt, že značná většina všech černých obyvatel Jižní Afriky, městských i venkovských, stále věrně udržuje kmenovou příslušnost, zvyky a tradiční způsob života třetího světa.

Každý z devíti černošských jazyků je stále živý nástroj komunikace, se zavedeným pravopisem, gramatikou a literaturou. Pro drtivou většinu všech černochoů - městských i venkovských - je to dodnes první a mnohdy

i jediný prostředek společenského spojení mezi příslušníky různých generací.

80 % všech černochů vyznává křesťanství. Největší skupinu tvoří t.zv. Nezávislé církevní hnutí /Independent Church movement/, ve kterém je křesťanská nauka smířena s tradiční vírou. Tato hnutí má 3000 kostelů a přes 5 milionů členů. Z ostatních mezinárodně ustavených denominací je mezi černými nejoblíbenější Církev metodistická se 2. mil. přívrženců, následována Církví římsko-katolickou a Církví anglikánskou, která má 1,2 mil. černých členů.

Kulturní rozdíly mezi různými kmeny mají často své příčiny v kmenové nenávisti zakořeněné ještě z dob vyhlazovacích konfliktů v dávné historii. Některé z těchto starobylých rivalit jsou však ještě dnes velmi potentní silou, jak jsme se o tom mohli přesvědčit před několika měsíci při srážkách mezi příslušníky kmene Zulu a Pondo /frakce kmene Xhosa/ na jižním pobřeží Natalu, kde nejméně 100 lidí bylo zabito a několik stovek zraněno.

Realitou Jižní Afriky je fakt, že kmenová příslušnost nemůže být ignorována. Síla těchto staletých rozkolů je ještě tak silná, že způsobuje nemalé problémy při zavádění státního systému národních států. Dokonce v jednom případě musely být zavedeny dvě zvláštní samosprávné instituce pro dvě kulturně identické skupiny jednoho kmene. Jsou to příslušníci Xhosa ve státech Transkei a Ciskei, kteří jsou na základě letitých dědičných sporů dosud neúspěšně rozděleni.

Názorně nám to předvádějí v těchto dnech, kdy by si málem oba státy vyhlásily válku a nebyť jihoafrické vlády, která se snaží diplomatickou cestou spor utlumit, určitě by přišlo mnoho nevinných lidí o život a majetek.

ČASOPIS ČERNÉ A BÍLÉ AŽ JINÉ AFRIKY
MAGAZINE FOR COLORED AND BROWN IN L.A.
FOUNDED IN 1966 IN BROWNS IN L.A.

PŘEDPLATNÉ NA ROK 86/7

EVROPA

LODÍ

US \$ 20

LETECKY

US \$ 25

Vychází desetkrát ročně.

P.O. BOX 27713

0132 SUNNYSIDE R.S.A.

☎ 012 34 34 469 • (012 424261)